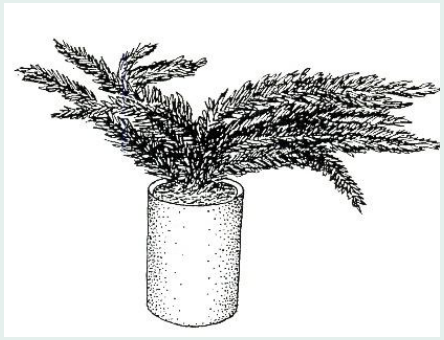
NYÁRI KERTI TENNIVALÓK szakmai ismertető Telepítés/ek c. része

Összeállította:

Dr. Komiszár Lajos

Munkatárs:
Tóth Krisztián

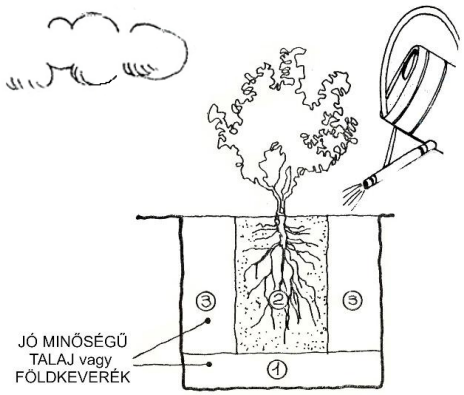
Nyáron is telepíthető tűlevelű (fenyőféle) vagy lomblevelű örökzöld edényes konténeres növények és még úgynevezett lágyfalú vagy fólia …

és egyre inkább már kemény merev falú termesztőedényben konténerben nevelkedettek

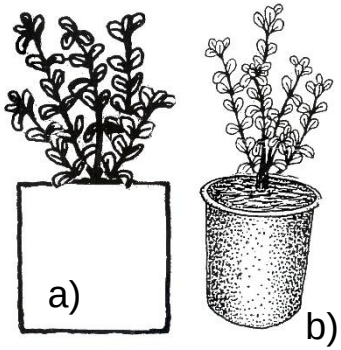
*A 2021. évi Nyári kerti tennivalók c. szakmai ismertető Telepítés/ek c. része

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem, Tájépítészeti, Településtervezési és Díszkertészeti Intézet, Dísznövénytermesztési és Dendrológiai Tanszék
1118 Budapest, Villányi út 29-43. Honlap: https://tajepiteszet.uni-mate.hu/disznoveny E-mail: disznoveny@uni-mate.hu

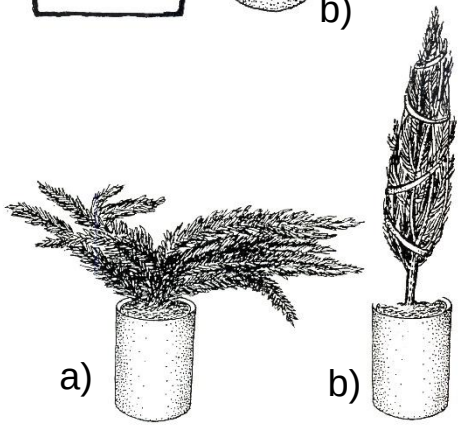
NYÁRI KERTI TENNIVALÓK
● Telepítés/ek

Nyári telepítés leginkább borús időben és a legalábbis utána bőséges ***beöntözéssel lehet biztonságos***

Nyáron is telepíthető edényes-konténeres növények is lehetnek még ún. ***lágyfalú***, vagyis fólia (a) és már inkább ***kemény-merevfalú*** (b) termesztőedényben-***konténerben*** levők

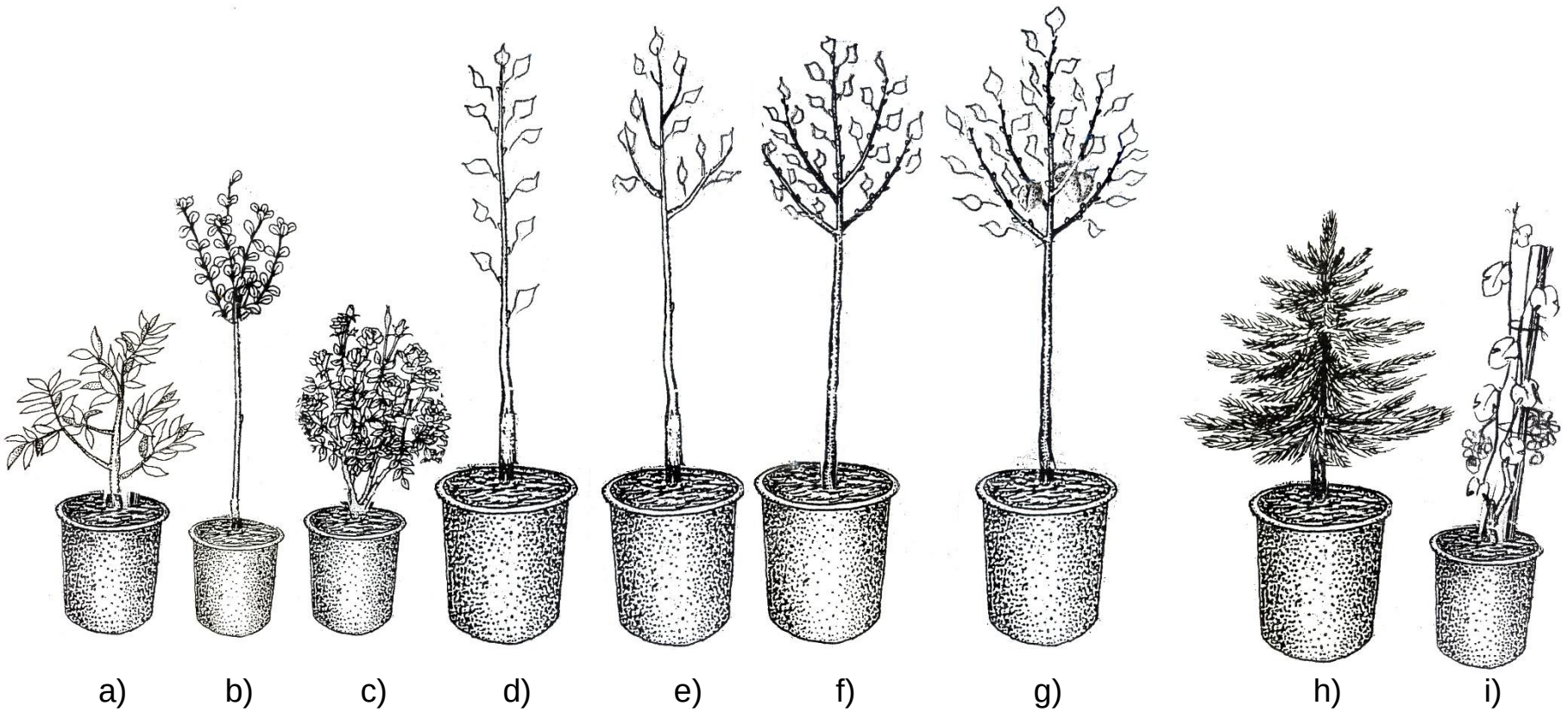

Elterülő növekedésű fenyő és lombhullató vagy lomblevelű örökzöld cserje (a), eltelepítése-ültetése előtti összekötése (b), ***a nyári telepítésekor*** – ültetésekor ***is célszerű*** lehet

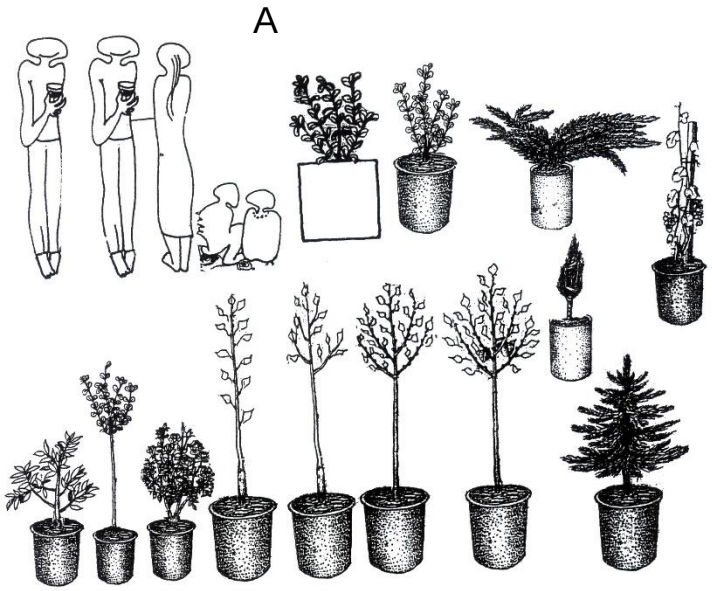
- **Telepítés/ek,** - nyáron is lehetséges/ek**,**
  - *telepíteni-valók közül*, az akár már virágzó-terméses és,
  - - *szokásosan legalább 2,5 l-es, törpéknél 1,5 l-es méretű,*
  - - nevelő-termesztő edényben, ún. ***konténerben lévők esetében***;
  - ***Nem*** a kihajtásukat közvetlenül követően,
  - - ***mikor*** a telepítéssel bolygatásuktól ***meglankadhatnának***,
  - - hanem az új hajtásaik meg/keményedésének megindulásától telepíthetők, lehetőleg borús időben.
  - Fokozottan gondos utó/gondozásuk kövesse majd még,
  - - az előzetes beöntözésük és edényükből kiemelésük után,
  - - az egyébként ***már szokásosan***, és végül is ***beöntözéssel***, v.
  - - egyben akár már *talajtakarással* is záruló ***el/telepítésüket***.

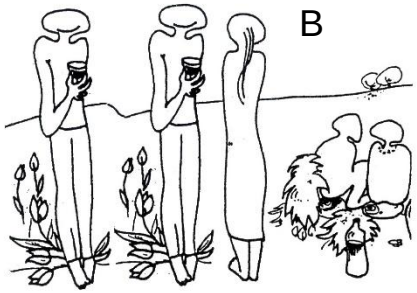
NYÁRI KERTI TENNIVALÓK
● Telepítés/ek

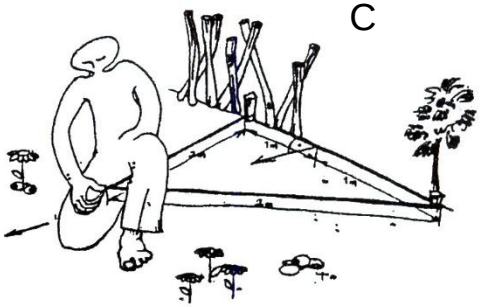
MAGYAR AGRÁR- ÉS ÉLETTUDOMÁNYI EGYETEM

Nyáron is telepíthető oltvány vagy sajátgyökerű ún. termesztőedényes –konténeres gyümölcstermő vagy díszítő vagy mind/kéthasznú fásszárú növények, a bokortermetű (a) és törzses-koronás cserjék (b), közöttük a rózsák (c), valamint a még elágazódás nélküli (d) és a már elágazó (e) ún. suhángok, valamint a koronás (f) és akár már virágos-terméses (g) facsemeték, valamint fenyők (h) és az akár már terméses szőlők (i) is lehetnek

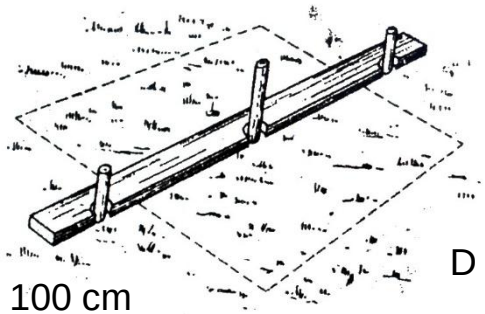

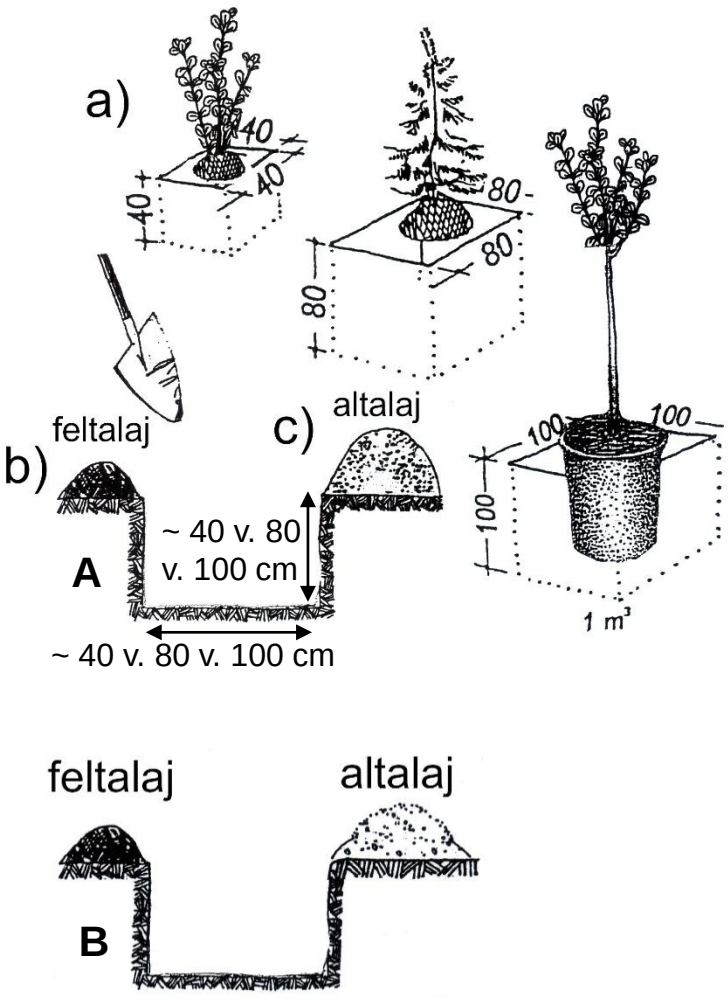

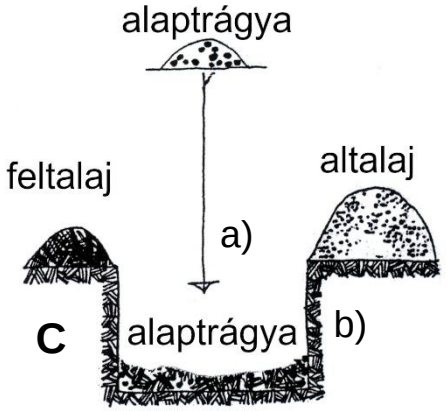
● ***Edényes-konténeres növény/ek esetében helyesen telepítés*** – lehetséges műveletei,

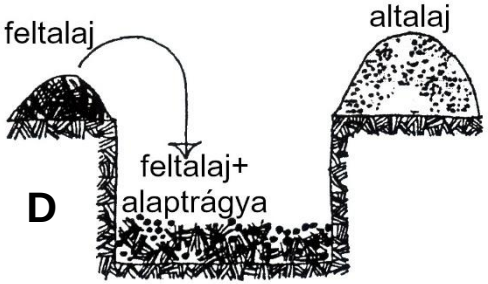
- *előművelet/ek*,
  - ***növényválasztás*** (A) a *növényválasztékból*, önállóan (a) vagy inkább családtaggal/okkal (b),
  - ***helykeresés****-találás* (B) a választott *növénynek az igényei szerint is*, szintén önállóan (a) vagy inkább családtaggal/okkal (b),
  - ***növényhely kijelölése*** (C) cövekkel, a választott növényhelyen, a szomszédos egy vagy több növénytől (a) és másoktól (b) is *kellő távolságban-térállásban*,
  - ***növényhely rögzítése*** (D) ültetőléccel és segéd *cövekkel is*, a továbbiak előtt, ha szükséges;

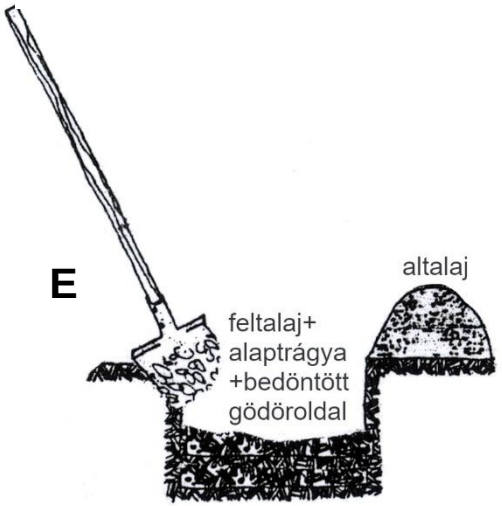

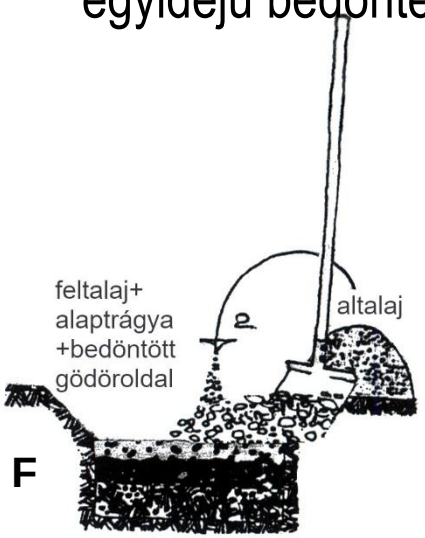

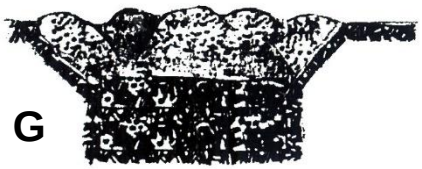
- *telepítési-ültetőhely előkészítő művelet/ek* (I.),
- - ***előkészítő talajművelés*** – mély/forgatás (rigolirozás) **nélkül** – az elmaradásakor vagy ***helyette*** is,
- - a telepítés-ültetés előtt 3-4 héttel – a még szükséges talaj levegőzéséért és megülepedéshez is,
  - ***ültetőgödörásás*** (A) a választott növény félesége szerint is megfelelő és a helyi talajadottságoktól is függő méretekben (a), és szokásosan a jobb ún. feltalaj (b) és a rosszabb altalaj (c) elkülönítetten kiásásával, külön felhalmozásával,
  - ***ültető/gödör „szellőztetés”*** (B) legalább néhány napig *nyitva hagyva*,

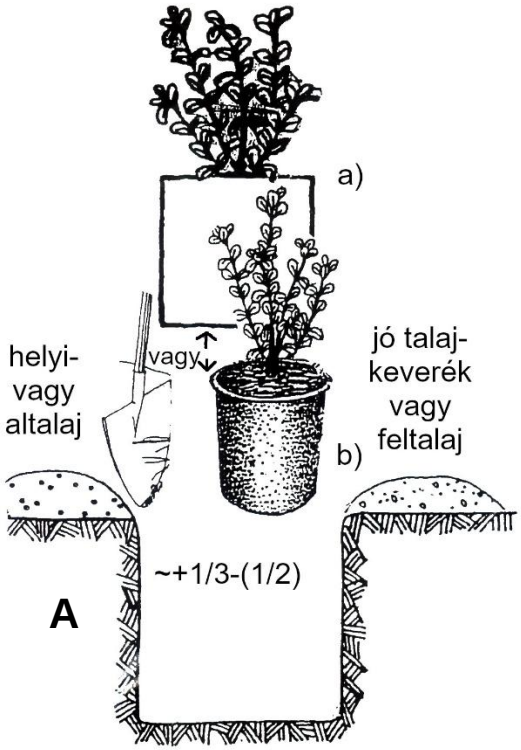

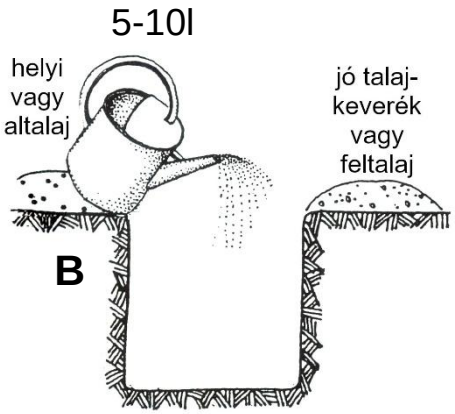

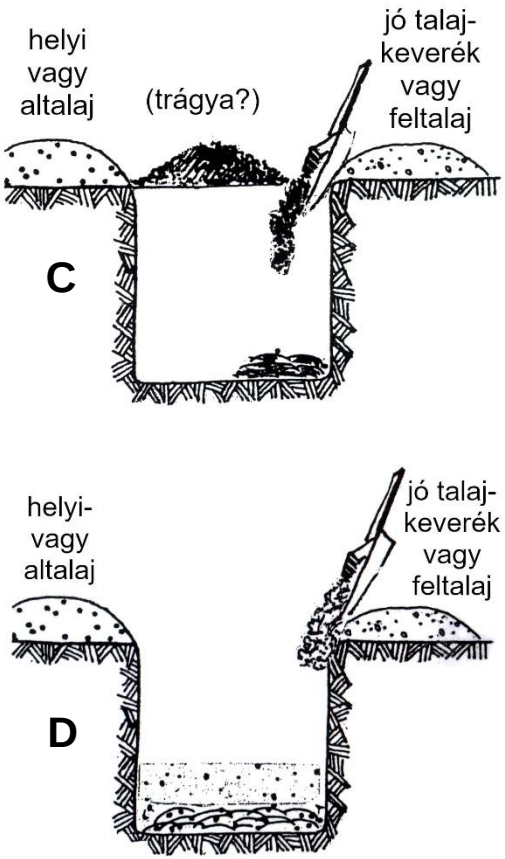

- ***alaptrágya adagolás*** (C) gödör aljába szórva (a) és lehetőleg a gödöralji *talajjal el is keverve* (b), akár beleásva ásóvillával; 1 m^2-ként 3-5 kg érett szervestrágya, vagy legalább komposzt / trágya vagy csak 10-15 dkg NPK műtrágya kijuttatásával,
- ***feltalajterítés-töltés*** (D) a gödör aljába jutatott *trágyára is*,
- ültetőgödör oldalfal bedöntése (E) által is növelve a meglazított talajtömeget,
- ***ültetőgödör betemetés-töltés*** (F) a feltalajt esetleges maradványa alulra és az altalajt fölé vagy vele *összekeverve visszatöltésével* vagy az itteni gödöroldalfalnak is, az akár egyidejű bedöntésével együtt,
- ***ülepítés*** (G) közel *felszín-kiegyenlítődésig*, esetleg öntözéssel is gyorsítva;

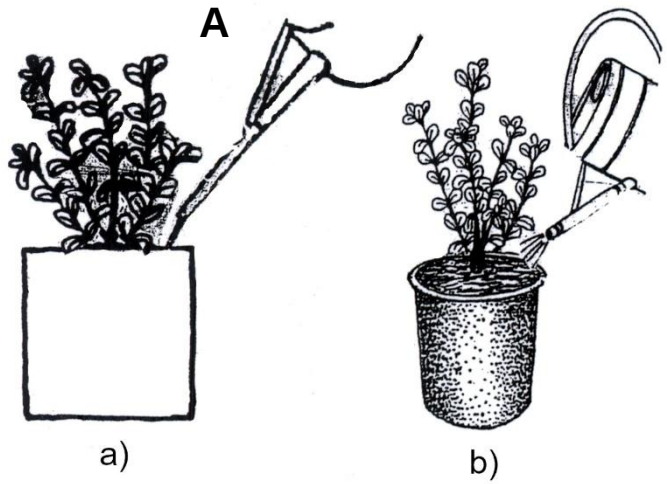

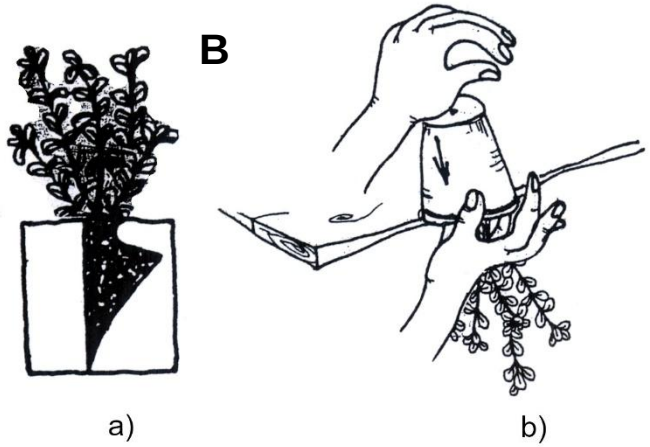

- *telepítési-ültetőhely előkészítő művelet/ek* (II.),
- - **előkészítő talajművelés** – mély forgatás (rigolirozás) után, v.
- - ***ültetőgödörásás*** ülepedéssel ***végeztével***,
  - ***telepítési-ültetési gödör-ki/ásás/a*** (A) a választott növény eddigi lágyfalú (fólia) (a) vagy merevfalú - kemény (b),
    - edényénél-konténerénél legalább egyharmaddal *nagyobb méretben*, szokásos feltalaj és altalaj elkülönítéssel vagy
    - a talajelkülönítést vagy a helyi talajt is legalább részben *kiváltva jó talaj-keverékkel*,
  - ***gödör/alj beöntözés/e*** (B), akár ~1%-os NPK-s tápoldattal,

- ***trágyaadagolás*** (C) a gödöraljba, legalábbis megelőző mély/forgatással együtt trágyázás elmaradásakor, -ezesetben is, m^2-ként 3-5 kg érett szervestrágya vagy komposzt trágya, vagy csak 10-15 dkg NPK műtrágya kijuttatásával,
- ***jó talaj-keverék vagy feltalaj terítés*** (D) a gödör aljába juttatott *trágyára is*;

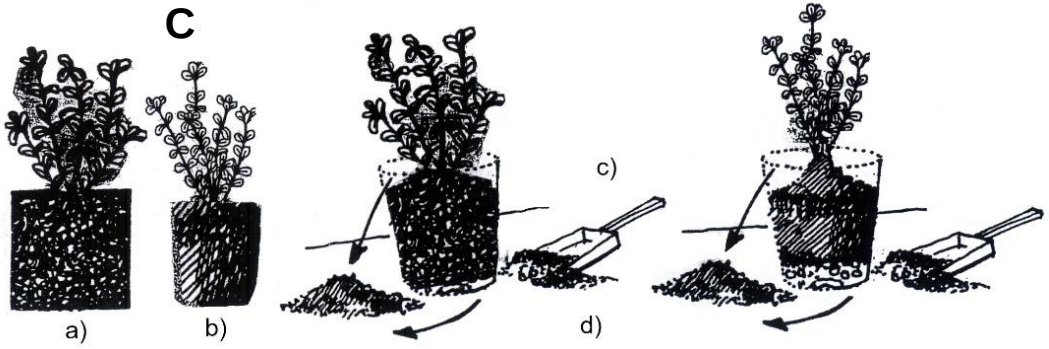

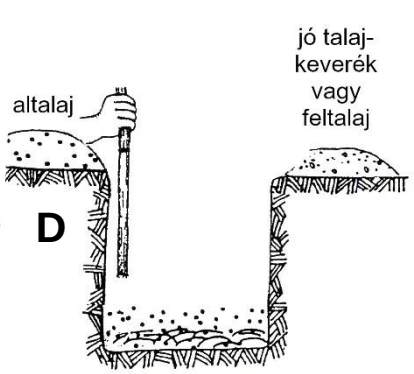

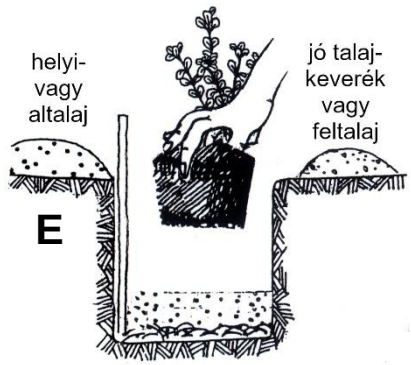
- *növényelőkészítő művelet/ek*,
  - ***növény beöntözése*** (A) vagy felszivatása, telepítést –ültetést *megelőző napon*,
    - a lágyfalú (fóliás) (a) és a merev-keményfalú (b) edényes-konténeres esetében egyaránt,
  - ***edény-konténer eltávolítása*** (B) lágyfalú (fólia) *fel-lehasításával* (a) vagy kettévágásával,
    - a merev-keményfalúból „kiütve” (b) *kiemeléssel*,

MATE
MAGYAR AGRÁR- ÉS ÉLETTUDOMÁNYI EGYETEM

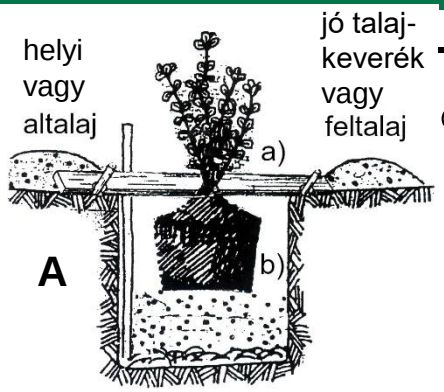
- ***a föld-gyökérlabda elő/készítése*** (C) edényéből –konténeréből, lágy falúból (a) vagy merev falúból (b) is -kikerülve,
  - a felső leromlott, akár gyomossá, mohossá is vált rétege (c) *lehántásával*, és
  - - az alján rendszerint összetekeredett-gyökérzete, az ún. *gyökérkoszorú megbontásával* (d),
  - - az eltelepítve-ültetve begyökeresedés ezáltal is elősegítéséért is,
- ***vízszivárogtató cső elhelyezése*** (D) a telepítéshez-ültetéshez kiásott *gödör egyik oldalánál*,
  - még az ültetést megelőzően, a növény *későbbiekben jobb vízellátásához*,
- ***gödörbe el/helyezés be/próbálása*** (E) *a jó helyzet, ültetési mélység megállapításáért is*;

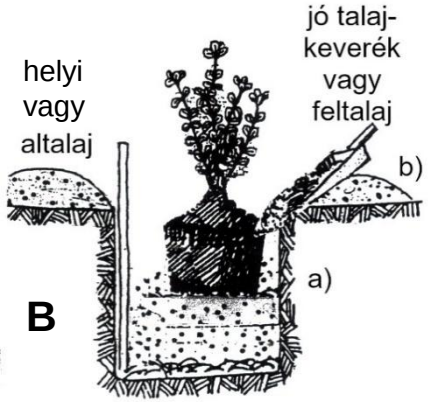

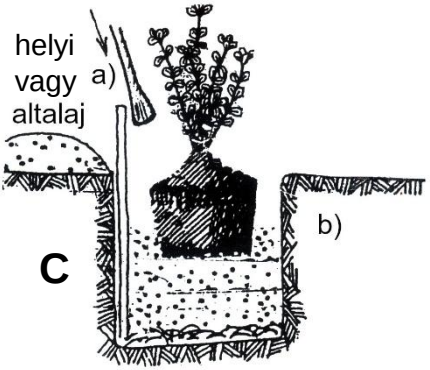

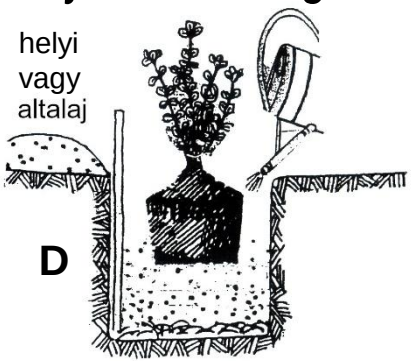
MATE
MAGYAR AGRÁR- ÉS ÉLETTUDOMÁNYI EGYETEM

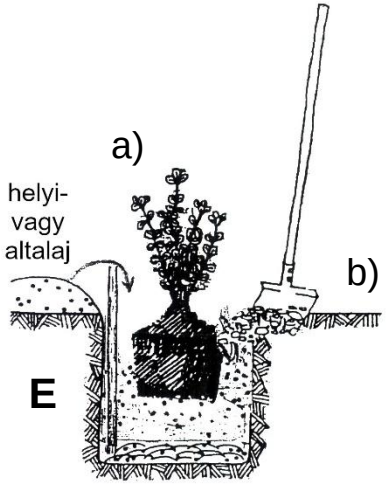

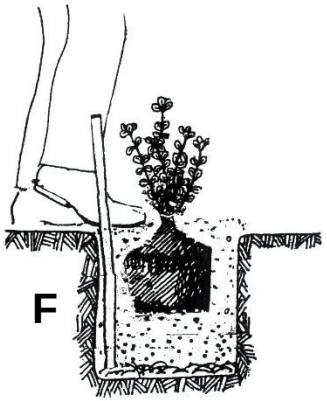

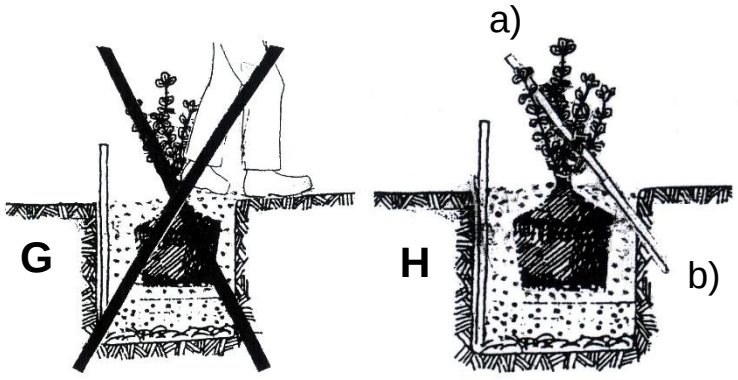
- *telepítési-ültetési művelet/ek*,
  - ***a növény gödörben elhelyezése*** (A) ültetőléc (a) ismételten használatával is elérve,
    - a *pontosan hely(é)re* -középre- és az elég vastagon alátöltött jó talaj-keverékre, vagy feltalajra a föld-gyökérlabda(já)val ráállítva, az éppen *jó mélységbe kerülés(é)t* (b),
  - ***feltöltés*** (B) közel *fele föld-gyökérlabda magasságig* (a), jó talaj-keverékkel vagy feltalajjal (b),
  - ***tömörítés*** (C) akár *döngölőfával* (a), a jó talaj-keverék vagy fel-talaj, föld-gyökérlabda közel fele magasságáig be-visszatöltése után (b)
  - ***be/öntözés*** (D) a részbeni feltöltés utáni talajtömörítést követően,
    - a *gyökerek épségét veszélyeztető üregektől is mentes talajtömörödéséért* is;

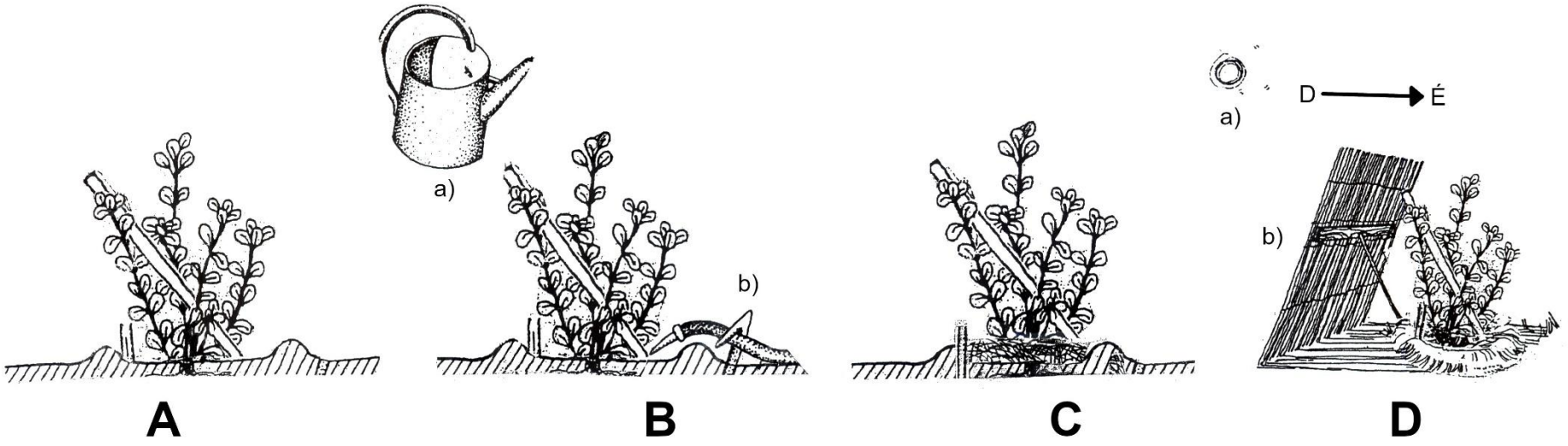

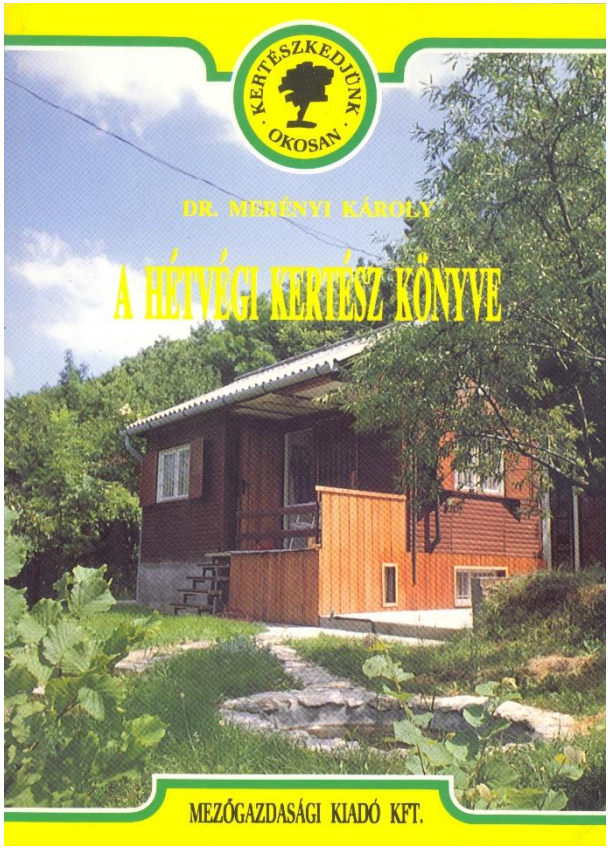
- *telepítési-ültetési művelet/ek*, -folytatása,
  - ***gödör teletöltése*** (E) helyi vagy altalajjal (a) és a helyben lévő *talajjal* is (b), szükséges esetben,
  - ***telitöltés utáni tömörítés*** (F) a talaj-földfelszínt *meg is taposva*, lábfejjel,
  - ***lábsarokkal taposás tilos*** (G) a növény ettől *megsérülése veszélyének is*, az *elkerüléséért*,
  - ***ki/támasztás*** (H) támrúddal (a), *szükséges esetben és* lehetőleg elkerülve vele, a föld-gyökérlabdát (b), vagy a miatta számottevően sérülését;

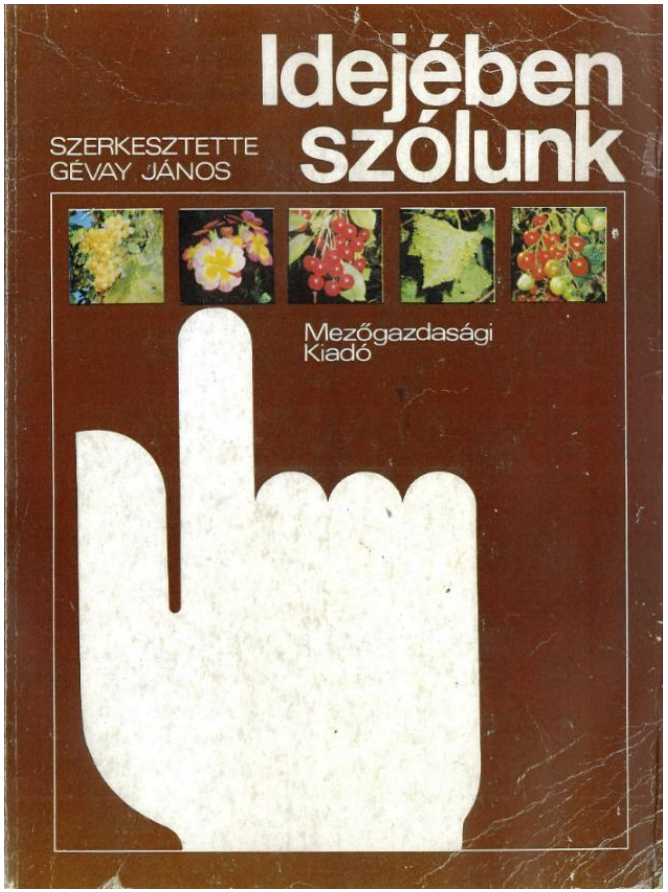

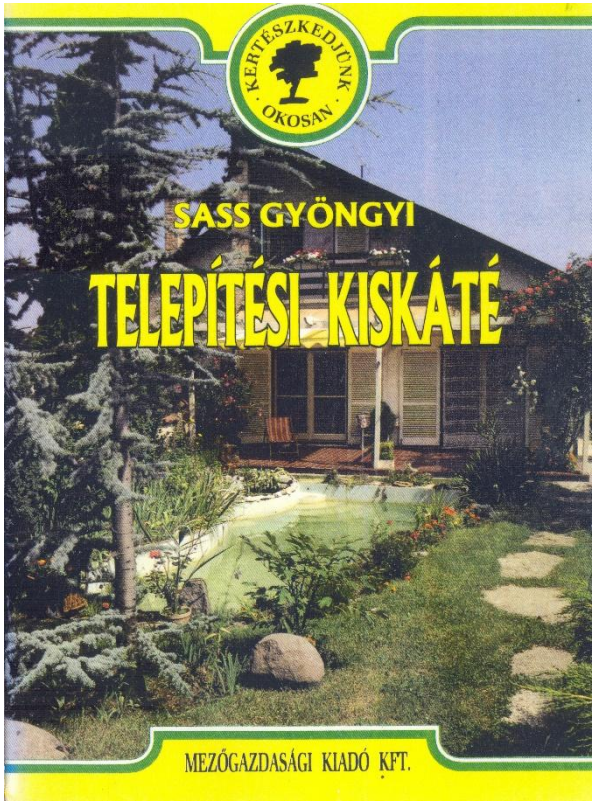
MAGYAR AGRÁR- ÉS ÉLETTUDOMÁNYI EGYETEM

- *utó-záró művelet/ek*,
  - ***kitányérozás*** (A) az öntöző- vagy a csapadék víznek is, *a jó - jobb be/fogadásáért*,
  - ***beöntözés*** (B) öntöző kannával (a) vagy tömlővel (b) (is),
    - „*beiszapolóan*” vízmegrekedésig, a talaj gyökerekhez üregmentesen tömörüléséért,
  - ***talajtakarás*** (C) szalmával vagy másféle alkalmas anyaggal,
    - a talaj továbbiakban *kiszáradását és gyomosodását gátlásáért is*,
  - ***árnyékolás*** (D) a perzselő, szárító *tűző napsütés ellen* (a), a *déli oldal felől* (b) és legalábbis érzékenység esetében a megeredésig;

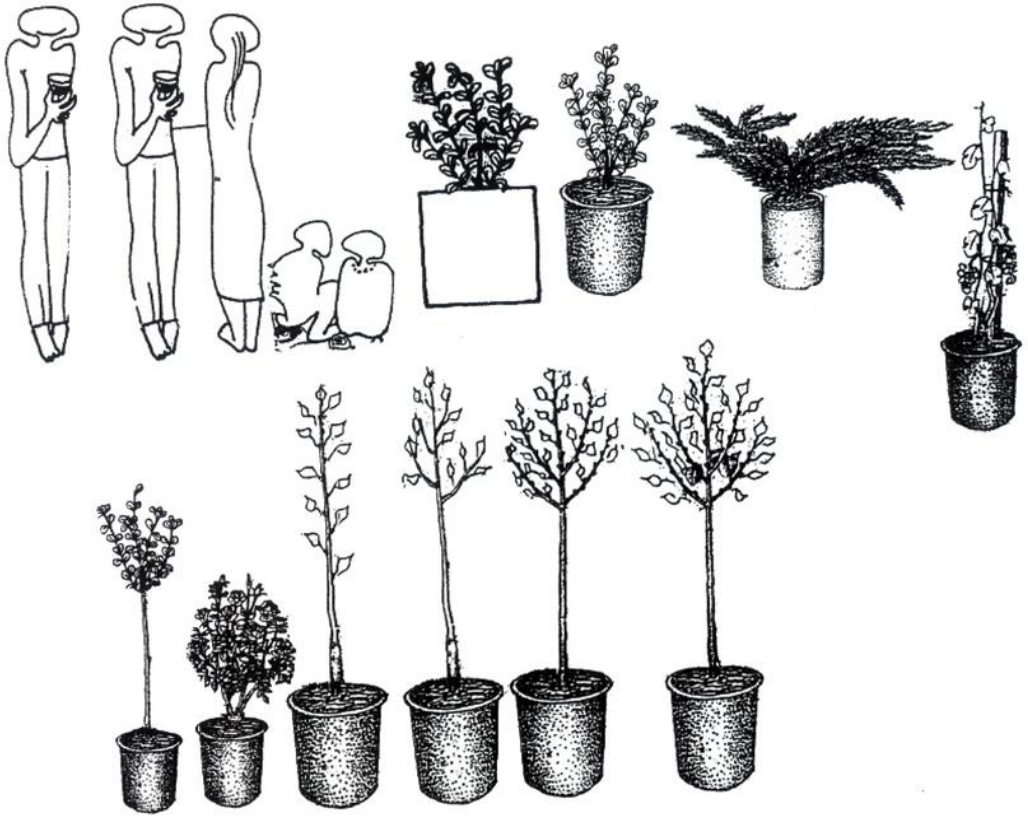

AJÁNLHATÓ ÉS FELHASZNÁLT SZAKIRODALOM

MAGYAR AGRÁR- ÉS ÉLETTUDOMÁNYI EGYETEM

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!